

Aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid
Mevrouw drs. J. Klijnsma
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum
21 februari 2017

Onderwerp
Regeldruk als gevolg
van wettelijke
transparantie-
verplichtingen

Uw kenmerk

Ons kenmerk
JtH/RvZ/MK/2017/031

Bijlage(n)
3

Geachte mevrouw Klijnsma,

Transparantieverplichtingen dragen bedrijven en organisaties op om consumenten en patiënten inzicht te geven in de wijze waarop zij werken, hun producten, hun diensten en/of prestaties. De redenen voor transparantie kunnen divers zijn. Soms beogen zij de consument goede informatie over het product of de dienst te bieden, in andere gevallen moeten zij ook beschermen tegen onjuist of onveilig gebruik. Aanvankelijk vloeiden deze verplichtingen voort uit afspraken die de bedrijven zelf in de sector of branche maakten. Echter de laatste jaren zijn wettelijk opgelegde verplichtingen in opkomst. Waar dat met onderlinge afspraken in de sector niet het geval is, leidt wettelijke vastlegging van de verplichting ertoe dat de nalevingskosten voor bedrijven regeldruk zijn.

Kort na de introductie van de wettelijke transparantieverplichtingen zijn door ons ook de eerste signalen over de (dis)proportionaliteit van de verplichtingen ontvangen, met name vanuit de sector zorg en de financiële sector. Zij zijn voor ons aanleiding geweest om een onderzoek naar de regeldruk als gevolg van wettelijke transparantieverplichtingen uit te voeren. Wij hebben de ministers van Economische Zaken en Veiligheid en Justitie als coördinerend bewindspersoon verantwoordelijk voor het verminderen van regeldruk voor bedrijven respectievelijk de kwaliteit van de regelgeving in Nederland over de uitkomsten en de aanbevelingen van het onderzoek geïnformeerd. Afschriften van deze brieven zijn als bijlagen bij deze brief gevoegd.

Focus van het onderzoek

Doel van ons onderzoek is te leren van de huidige ervaringen van bedrijven en organisaties met wettelijke transparantieverplichtingen. De centrale onderzoeksvraag is hoe bij nieuwe wettelijke verplichtingen onnodige regeldruk kan worden voorkomen. Of meer specifiek: in welke situaties en onder welke omstandigheden is een wettelijke oplegging van de verplichting geschikt om transparantiedoelen te bereiken en met welke wijze van uitvoeren zijn deze doelen het beste (dat wil zeggen met de minste regeldruk) te bereiken.

Nevendoel van het onderzoek is om mogelijkheden in beeld te brengen om bij de bestaande verplichtingen de ervaren regeldruk te verminderen. Om mogelijke misverstanden te voorkomen benadrukken wij dat het onderzoek niet bedoeld is om inzicht te bieden in de effectiviteit van de transparantieverplichtingen, met andere woorden of de transparantiedoelen bij de onderscheiden verplichtingen ook daadwerkelijk worden bereikt. Dat neemt echter niet weg dat het onderzoek daarover wel enige noties heeft opgeleverd, waaraan wij in ons advies aandacht besteden.

Onderzoek

Er zijn 14 geldende transparantieverplichtingen onderzocht. Voor een overzicht van deze verplichtingen verwijzen wij u kortheidshalve naar het eindrapport. Dit rapport is als bijlage bij deze brief gevoegd.¹ De verplichtingen zien op 5 sectoren van het bedrijfsleven: die van de verzekeraars, de zorgverzekeraars, de pensioenuitvoerders, de levensmiddelenproducenten en de medische sector. De keuze is voor deze sectoren gemaakt, omdat bedrijven hierin met meerdere transparantieverplichtingen te maken hebben. Dat maakt het mogelijk binnen het onderzoek een vergelijking van verplichtingen binnen één sector te maken. Bijkomend voordeel is dat de verplichtingen in deze sectoren op verschillende wijze zijn vormgegeven. Soms is transparantie via een brief of een e-mail vereist. Soms moet dat via een daartoe in het leven geroepen overheidswebsite (bijvoorbeeld het BIG-register in de zorg) of een branchewebsite (pensioenen) gebeuren. In een aantal onderzochte gevallen is vermelding van de informatie op het product zelf vereist (etiket of sticker). Deze diversiteit in de vormgeving maakt het mogelijk om ook de effecten van de verschillende wijze van uitvoeren met elkaar te vergelijken.

De bevindingen uit het onderzoek hebben een aantal 'lessons learned' opgeleverd. Deze lessen, die ook voor uw beleidsdomein van belang zijn, vindt u terug in de brieven aan de ministers van Economische Zaken en Veiligheid en Justitie. Het onderzoek heeft voor uw beleidsdomein een specifieke adviespunt opgeleverd. Dat treft u in deze brief aan.

Wees kritisch op de frequentie van wijzigingen van transparantieverplichtingen in de pensioensector en bied voldoende implementatietijd

In drie onderzochte cases uit de pensioensector blijkt dat de frequentie van de wijzigingen in transparantieverplichtingen in vergelijking met de andere onderzochte transparantieverplichtingen erg hoog is. Als voorbeeld noemen wij het model van het UPO (Uniform Pensioen Overzicht). Dit model wordt voorgeschreven om de begrijpelijkheid en uniformiteit van de informatie te waarborgen. Pensioenuitvoerders zeggen extra regeldruk te ervaren door de hoge frequentie waarmee wijzigingen in het model worden doorgevoerd. Het model van het UPO verandert vrijwel jaarlijks², waardoor zij jaarlijks veel tijd en energie aan de aanpassingen moeten besteden. Ook ervaren zij de termijn voor implementatie van de wijzigingen als kort, waardoor vaak extra inhuur van capaciteit nodig is om op tijd klaar te zijn. Die regeldruk kan (volgens de sector) worden verminderd door de UPO modellen voor een aantal jaren

¹ Rapport KPMG 'Onderzoek naar regeldruk transparantieverplichtingen', van 21 december 2016, zie www.actal.nl.

² De afgelopen 8 jaar 7 keer.

ongemoeid te laten. Verder kan de ervaren regeldruk afnemen door pensioenuitvoerders voldoende tijd te geven om de wijzigingen in het model te implementeren. Extra inhuur kan hiermee worden voorkomen.

Wij adviseren u de frequentie van de wijzigingen in het UPO model te verlagen en bij wijziging een voldoende termijn te bieden om deze in de organisatie te implementeren.

Wij hopen u met dit advies van dienst te zijn geweest en zien uw reactie op deze brief met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

w.g.

J. ten Hoopen
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris